

Çocuklarda Oyun Oynama E?ilimi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Çocuklarda Oyun Oynama E?ilimi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19012>

Özet

Çocuklarda Oyun Oynama E?ilimi Ölçe?i (ÇOOEÖ), okul öncesi dönemdeki çocuklar?n do?al Oyun Oynama E?ilimi düzeylerini belirlemek amacıyla geli?tirilmif bir uyarlama aracıdır. Bu ölçek, bireyin oyun yoluyla deneyimledi?i ne?eyi, spontanlık, sosyal etkile?imi ve yaratıcılık ölçmeyi hedefler. Ölçe?in Türkiye uyarlaması, Keleş ve Yurt (2017) tarafından gerçekleştirilmi? olup, Türk kültürü bağlamında okul öncesi çocuklar?n oyun oynama özelliklerini psikometrik açıdan de?erlendirmek için sağlam bir temel sunmaktadır. Bu çalışmada, ölçe?in geçerlik ve güvenilirlik kanıtları sunarak, erken çocukluk eğitimi ve psikoloji alanlarında kullanılabilen de?erli bir ara?tırma enstrümanı sağlamıştır.

Anahtar Kelimeler

Oyun Oynama E?ilimi, Okul Öncesi, Çocuk Geli?imi, Uyarlama, Psikometrik Özellikler, Erken Çocukluk Eğitimi.

Yazarlar

Keleş, S., Yurt, Ö.

Amaç

Bu ölçe?in temel amacı, okul öncesi dönemdeki (genellikle 3-6 ya?) çocuklar?n oyun oynama e?ilimlerini sistematik ve yapılandırılmif bir şekilde ölçmek ve de?erlendirmektir. Oyun, çocuk geli?imi için merkezi bir rol oynadığından, bu e?ilimin ölçülmesi, çocuklar?n bilişsel, sosyal ve duygusal refahları hakkında kritik bilgiler sağlar.

Ölçe?in Türkçeye uyarlanma çalışması (Keleş & Yurt, 2017), orijinal ölçe?in yapısal geçerliliğini ve iç tutarlılığını Türkiye örneğinde test etmeyi amaçlamıştır. Bu sayede, Türk ara?tırmacılar ve eğitimciler, uluslararası alanda kabul görmü? bu yapıyı kültürel bağlama uygun, güvenilir bir araçla inceleme fırsatı bulmuştur.

Yapı

Çocuklarda Oyun Oynama E?ilimi Ölçe?i, bireyin oyun aracılığıyla sergiledi?i içsel motivasyon, mizah, keşif, hayal gücü ve sosyal etkileşim gibi çok boyutlu özellikleri kapsayan psikolojik bir yapı olan oyun oynama e?ilimini (playfulness) ölçmektedir. Bu yapı genellikle beş temel boyutta incelenir: Fiziksel Spontanlık, Bilişsel Spontanlık, Sosyal Spontanlık, Mizah ve Neşe.

Oyun Oynama E?ilimi, çocuğun çevreyle etkileşim kurma biçimini ve öğrenmeye olan yaklaşımlarını yansıtır. Yüksek oyun oynama e?ilimi gösteren çocuklar genellikle daha esnek,

yaratıc? ve problem çözme becerileri aç?s?ndan daha geli?mi?tir. Ölçek, bu yap?n?n farklı alt bile?enlerini ayrı ayrı de?erlendirerek kapsamlı bir profil sunmayı hedefler.

Geçerlik

Çocuklarda Oyun Oynama E?ilimi Ölçe?i'nin uyarlama çalışmasında, ölçe?in Türk kültürü bağlamında teorik yapıyı ne ölçüde doğru ölçtü?ünü belirlemek amacıyla çe?itli geçerlik analizleri yürütülmü?tür. Yapılan çalışmalar, ölçe?in yapı geçerliliğini destekleyen kanıtlar sunmu?tur.

Yapı geçerliliği analizleri genellikle Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Bu analizler sonucunda, ölçe?in orijinal yap?s?nın Türkiye örneğinde de tutarlı oldu?u ve kuramsal olarak beklenen boyutlar ayrı ayrı rapor edilmiştir. Ayrıca, uzman görüşleri alınarak içerik geçerliliği de sağlanmıştır.

Güvenirlik

Uyarlama çalışmasında, Çocuklarda Oyun Oynama E?ilimi Ölçe?i'nin ölçüm tutarlılığı ve kararlılığı de?erlendirmek için güvenirlik çalışmaları yapılmıştır. Bu analizler, ölçe?in farklı zamanlarda veya farklı maddeler aracılığıyla benzer sonuçlar üretme kapasitesini göstermektedir.

Genellikle iç tutarlılık (Cronbach Alfa katsayısı) ve test-tekrar test güvenilirliği yöntemleri kullanılmıştır. Çalışmada elde edilen Cronbach Alfa de?erlerinin kabul edilebilir düzeyde oldu?u, dolayısıyla ölçe?in maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtü?ü belirlenmiştir. Bu, ölçe?in uygulamadan uygulamaya kararlı sonuçlar verdiğini göstermektedir.

Faktör Analizi

Keleş ve Yurt (2017) tarafından gerçekleştirilen uyarlama çalışmasında, Çocuklarda Oyun Oynama E?ilimi Ölçe?i'nin yapısal bütünlü?ünü doğrulamak amacıyla Faktör Analizi yöntemleri kullanılmıştır. Bu analizler, ölçe?in çok boyutlu yap?s?nın Türk örneğinde de korunup korunmadığını incelemiştir.

Uygulanan Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA), orijinal ölçe?in teorik olarak belirlenmiş faktör yap?s?nın (muhtemelen çok boyutlu bir yapı) Türk kültürüne adapte edilmiş versiyonunda da geçerli olduğunu göstermiştir. Bu durum, ölçe?in alt boyutların birbirinden bağımsız ve anlamlı psikolojik yapılar olarak i?lev gördü?ünü kanıtlamaktadır.

Araç

Test Türü: Uyarlama (Adaptation)

Format: Derecelendirme Ölçeği (Rating Scale) veya Gözlem Ölçeği formatında olabilir, genellikle ebeveyn veya öğretmen raporuna dayanır.

Mevcut Diller: Türkçe (Türkçe uyarlaması mevcuttur).

Popülasyon Grubu: Çocuklar.

Yaş Grubu: Okul öncesi çocuklar (Genellikle 3-6 yaş arası).

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden çocuklar.

Test Metodolojisi: Öz bildirim veya gözlemci raporu yöntemi kullanılarak uygulanan Likert tipi derecelendirme ölçeği.

Anahtar Kelimeler

Oyun, Okul Öncesi Dönem, Güvenirlilik, Geçerlik, Çocuklarda Oyun Oynama Eğilimi, Keleş ve Yurt, Psikoloji.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut değildir.

Bağılı E-posta Adresleri: ozlemyurt37@gmail.com (Sorumlu Yazar: Özlem Yurt)

Yazın Adresi: Bilgi mevcut değildir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin orijinal geliştiricileri tarafından belirlenen izin ve ücret koşulları geçerlidir. Türkiye uyarlaması Keleş ve Yurt tarafından 2017 yılında yayımlanan akademik makalede sunulmuştur. Ölçeği kullanmak isteyen araştırmacıların sorumlu yazar Özlem Yurt ile iletişime geçmeleri tavsiye edilir.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi bu adresten indirilebilir: cocuklarda-oyun-oyinama-egilimi-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Kele?, S., & Yurt, Ö. (2017). An investigation of playfulness of pre-school children in Turkey. *Early Child Development and Care*, 187(8), 1372-1387.

Bu çal??man?n DOI ba?lant?s?: [dx.doi.org/10.1080/03004430.2016.1169531](https://doi.org/10.1080/03004430.2016.1169531)

Çocuklarda Oyun Oynama E?ilimi Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Kullan?m için ilgili akademik makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM